Hyvinvointialueosasto/
Hallitusneuvos Eeva Mäenpää
Finanssiasiantuntija Kaarle Myllyneva

3.6.2026

Hallintovaliokunnalle

HE 56/2026 vp - Valtiovarainministeriön lisäselvitys hallintovaliokunnalle

Valtiovarainministeriö toteaa hallintovaliokunnan 2.6.2026 pyytämänä lisäselvityksenä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (HE 56/2026 vp) seuraavaa.

1 Asukaskohtainen rahoitus voimassa olevan lain ja muutosehdotusten mukaan

Hyvinvointialueiden asukaskohtaisen rahoituksen erot perustuvat pääasiassa alueiden erilaiseen palvelutarpeeseen, sillä laskennallisesta rahoituksesta noin 80 prosenttia kohdennetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen perusteella. Tämän vuoksi matalan palvelutarpeen alueilla asukaskohtainen rahoitus on keskimääräistä matalampaa ja korkean palvelutarpeen alueilla korkeampaa.

Taulukossa 1 kuvataan arvio hyvinvointialueiden asukaskohtaisesta rahoituksesta vuonna 2029 esityksessä ehdotetuilla muutoksilla ja ilman niitä. Arvio hyvinvointialueiden asukaskohtaisesta rahoituksesta ehdotetuilla muutoksilla vuonna 2029 vaihtelee 4195 eurosta (Länsi-Uusimaa) 6433 euroon (Lappi) asukasta kohden. Esityksen kokonaisvaikutukset vuoden 2029 tasolla vaihtelevat −131 eurosta (Helsinki) 37 euroon (Keski-Pohjanmaa) asukasta kohden. Suurimpia negatiivisia vaikutuksia selittää erityisesti tarvemallin päivittäminen ja yksityisten diagnoositietojen vaikutuksen osittainen rajaaminen. Asukaskohtaisesti suurimmat negatiiviset vaikutukset kohdistuvat useille matalan palvelutarpeen alueille, joilla yksityisten palvelujen käyttö suhteellisesti yleisempää.

Taulukko 1. Hyvinvointialueiden asukaskohtainen rahoitus vuonna 2029 voimassa olevan lain mukaan ja ehdotetuilla muutoksilla

Hyvinvointialue	Asukaskohtainen rahoitus vuonna 2029, voimassa olevan lain mukaan	Asukaskohtainen rahoitus vuonna 2029, ehdotetuilla muutoksilla	Ehdotettujen muutosten vaikutus asukaskohtaiseen rahoitukseen vuonna 2029
Helsinki	4 905	4 774	-131
Vantaa ja Kerava	4 775	4 724	-51
Länsi-Uusimaa	4 320	4 195	-125
Itä-Uusimaa	4 884	4 813	-71
Keski-Uusimaa	4 641	4 556	-85
Varsinais-Suomi	5 324	5 232	-92
Satakunta	5 386	5 305	-82
Kanta-Häme	5 130	5 105	-25
Pirkanmaa	4 942	4 878	-64
Päijät-Häme	5 248	5 221	-26
Kymenlaakso	5 948	5 925	-23
Etelä-Karjala	5 054	5 065	11
Etelä-Savo	6 467	6 418	-49
Pohjois-Savo	5 609	5 579	-30
Pohjois-Karjala	5 931	5 883	-48
Keski-Suomi	5 051	5 038	-13
Etelä-Pohjanmaa	5 747	5 703	-44
Pohjanmaa	5 239	5 182	-58
Keski-Pohjanmaa	5 384	5 421	37
Pohjois-Pohjanmaa	5 339	5 251	-88
Kainuu	6 319	6 313	-6
Lappi	6 421	6 433	12
Yhteensä	**5 184**	**5 116**	**-68**